

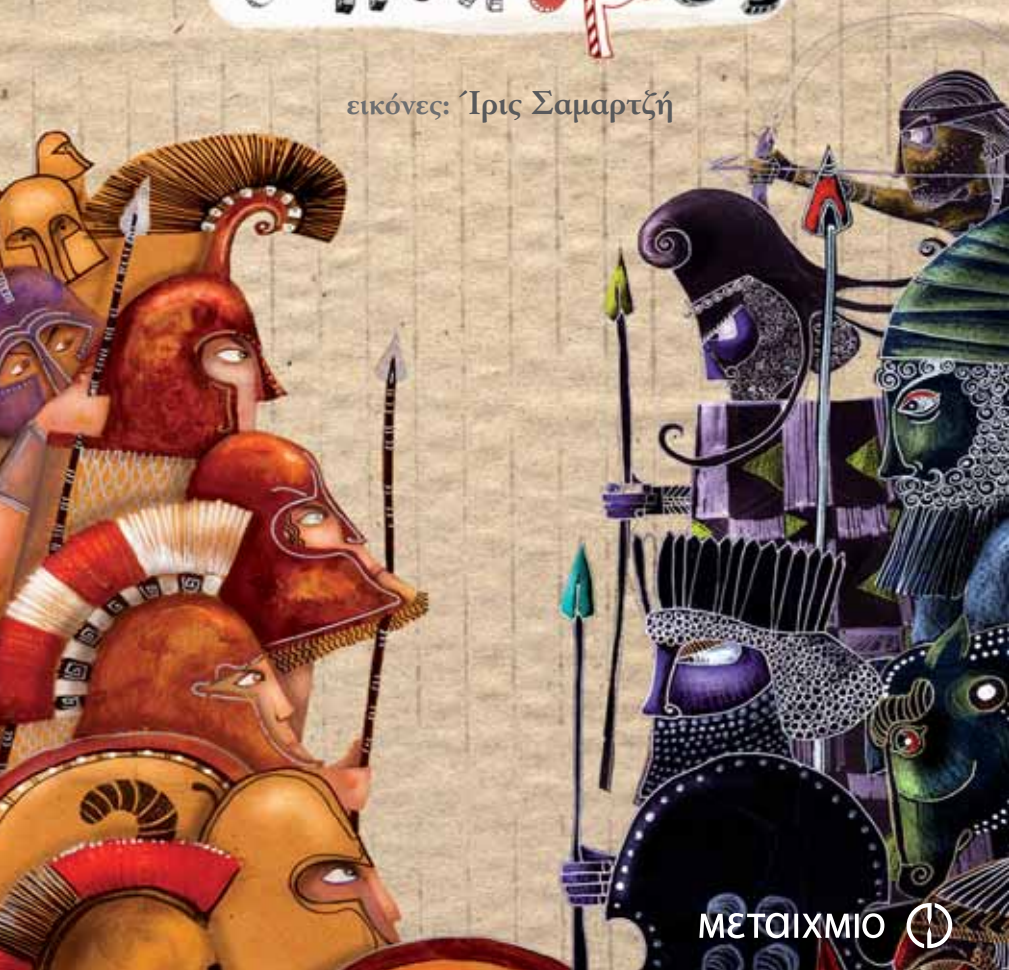
Μαρία Αγγελίδου

Ιστορίες

που τ'ελε είπε

ο πόλεμος

εικόνες: Ίρις Σαμαρτζή

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΑ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 490 π.Χ.

△ ε χρειάζεται να τον έχει σπουδάσει κανείς τον πόλεμο, για να καταλάβει πως τα τέσσερα κλειδιά σ' όλες τις μάχες είναι το *ποιοι*, το *πού*, το *πότε* και το... *πώς*. Μερικοί φωνάζουν ότι είναι και το *γιατί*. Αλλά αν ρωτάτε εμένα, που είμαι βέβαια και ο πιο αρμόδιος απ' όλους, το *γιατί* δε μετράει και πολύ. Μερικές φορές, μάλιστα, δε μετράει καθόλου. Τέλος πάντων. Κανονικά, λοιπόν, αρχίζω πάντα μ' αυτές τις ερωτήσεις: *ποιοι*, *πού*, *πότε* και *πώς*. Αλλά στη μάχη του Μαραθώνα δε θ' αρχίσω έτσι. Γιατί στη μάχη του Μαραθώνα αυτές τις απαντήσεις τις ξέρουν όλοι.

Ξέρουν, δηλαδή, ότι πολέμησαν οι Πέρσες με τους Αθηναίους. Ότι –βεβαίως– πολέμησαν στον Μαραθώνα. Ότι πολέμησαν το 490 π.Χ. Και ότι νίκησαν οι Αθηναίοι. Εντάξει. Ευτυχώς. Μα αυτά από μόνα τους δε λένε και πολλά. Εγώ την ιστορία αυτή δεν τη λέω με το *ποιοι*, *πού*, *πότε*, *πώς*. Τη λέω με τις τρεχάλες. Όπως τ' ακούσατε: με τις τρεχάλες. Γιατί είναι μια μάχη που κερδήθηκε τρέχοντας.

Πρώτος, λοιπόν, έτρεξε ο ημεροδρόμος Φειδιππίδης. Την εποχή εκείνη στην Ελλάδα υπήρχαν άνθρωποι που έκαναν αυτή τη δουλειά, ξέρετε: έτρεχαν όλη μέρα, και γι' αυτό τους έλεγαν ημεροδρόμους. Έμενες στην Αθήνα, ας πούμε. Τους έδινες ένα γράμμα, κι αυτοί ξεκινούσανε τρεχάτοι, πρωί πρωί, κι έφταναν το απόγευμα στη Θήβα. Παρέδιδαν το γράμμα, ξεκουράζονταν το βράδυ και την άλλη μέρα γύριζαν πίσω. Γιατί τέτοιος βραχύτοπος δεν τα σήκωνε τα άλογα. Κι έτσι γινότανε η αλληλογραφία.

Όταν οι Πέρσες αποφάσισαν τη δεύτερη εκστρατεία τους εναντίον της Ελλάδας, ήρθαν με τα πλοία τους γραμμή στην Αττική. Και βρέθηκαν οι Αθηναίοι ολομόναχοι να πολεμήσουν μ' έναν στρατό που ήταν ο μεγαλύτερος της εποχής εκείνης. Αμέσως μάζεψαν δέκα χιλιάδες οπλίτες, χίλιους από κάθε φυλή της Αττικής, και τους έστειλαν στον Μαραθώνα, γιατί εκεί είχαν αράξει τα πλοία του βασιλιά Δαρείου. Και την ίδια στιγμή έστειλαν κι όσους ημεροδρόμους είχαν στις άλλες

πόλεις της Ελλάδας, να βιαστούν να βοηθήσουν. Μα τον καλύτερο και γρηγορότερο ημεροδρόμο τους, τον Φειδιππίδη, τον έστειλαν στη Σπάρτη γιατί οι Σπαρτιάτες ήταν οι πιο τρομεροί στρατιώτες του τόπου. Ανίκητοι.

Τόσο μεγάλος ήταν ο κίνδυνος που απειλούσε όλη την Ελλάδα, ώστε ο Φειδιππίδης έκανε το μακρύ ταξίδι μονοκοπανιά: δυο μέρες έτρεχε ασταμάτητα. Έφτασε στη Σπάρτη ξεθεωμένος, αλλά έφτασε γρήγορα. Τα είπε ακόμα πιο γρήγορα στους βασιλιάδες και τους εφόρους της πόλης. Και περίμενε να τους δει ν' αρπάζουν ασπίδες και κοντάρια και να φεύγουν τρέχοντας για την Αθήνα. Ε, όσο τους είδατε εσείς, άλλο τόσο τους είδε κι ο Φειδιππίδης! Γιατί οι Σπαρτιάτες ήταν πολύ θεοφοβούμενοι. Κι αν δεν έπαιρναν κατευθείαν διαταγή από τον θεό του πολέμου, δεν κάνανε βήμα. Έτυχε, λοιπόν, κι ο θεός του πολέμου δε μιλούσε εκείνη τη μέρα. Περίμενε να γεμίσει το φεγγάρι, είπε. Τότε θα τους έδινε το καλό κατευόδιο. Τρεις τέσσερις μέρες αργότερα, δηλαδή...

Φύσηξε, ξεφύσηξε ο Φειδιππίδης. Λαχάνιασε, ξελαχάνιασε. Φώναξε. Αγρίεψε. Παρακάλεσε ξανά και ξανά. Τίποτα. Κι επειδή οι ώρες περνούσαν, πήρε τον δρόμο του γυρισμού, τρέχοντας ξανά – για να πει στους Αθηναίους πως βοήθεια από τη Σπάρτη δεν είχαν να περιμένουν, πριν γεμίσει το φεγγάρι.

Αυτή ήταν λοιπόν η πρώτη τρεχάλα. Την έτρεξε ο Φειδιππίδης. Αλλά δεν κατάφερε τίποτα. Πριν σας πω για τη δεύτερη τρεχάλα, πρέπει να σας μιλήσω για τους δυο στρατούς που βρέθηκαν αντικριστά στον Μαραθώνα.

Από τη μια μεριά ήταν οι δέκα χιλιάδες Αθηναίοι, συν χίλιοι Πλαταιείς – οι μόνοι που είχαν στείλει αμέσως τον μικρό στρατό τους. Όλοι οπλίτες, που θα πει στρατιώτες πεζοί με ασπίδα και περικεφαλαία, ακόντιο και σπαθί. Φάλαγγα, δηλαδή. Αυτός ήταν όλος κι όλος ο στρατός των Ελλήνων. Κι είχε πιάσει τις πλαγιές που κατέβαιναν προς την παραλία.

Από την άλλη ήταν ο στρατός των Περσών. Εξακόσιες τριήρεις φίσκα. Είκοσι χιλιάδες πεζικό. Και χίλιοι ιππείς. Άντρες απ' όλες τις φυλές που κυβερνούσε ο Μεγάλος Βασιλιάς: κατάμαυροι τοξότες από την Αιθιοπία, καβαλάρηδες με άλογα άγρια από τις στέπες της Ασίας, ξιφομάχοι μελαψοί όλο νεύρα και κόκαλα από την Ινδία. Άντρες δηλαδή που τίποτα κοινό δεν είχαν μεταξύ τους, πέρα από τον βασιλιά τους. Όλοι αυτοί δε μιλούσαν καν την ίδια γλώσσα. Ενώ οι Αθηναίοι, για να λέμε την αλήθεια, ήτανε όλοι γνωστοί, φίλοι, συγγενείς, γείτονες! Και στις μάχες της εποχής εκείνης αυτό μετρούσε πάρα πολύ, πιστέψτε με. Να στέκονται οι άντρες δίπλα δίπλα, ώμο με ώμο, και να μην το βάζουν στα πόδια. Να σκοτώνονται, αλλά να μην υποχωρούν. Ούτε βήμα.

Μαζί με τα δέντρα ανθίζει κι ο Πόλεμος. Την άνοιξη. Και δίνει καρπούς άγνωστους, που κρύβουν στα κουκούτσια τους τις πιο αναπάντεχες στροφές της Ιστορίας. Συχνά πρέπει στα πεδία των μαχών να ψάξει κανείς για να βρει το πώς και το γιατί τέλειωσε μια εποχή ή γεννήθηκε μια άλλη. Κι ενώ όλα μοιάζουν με την πρώτη ματιά ανεξιχνίαστα, όποιος αφουγκραστεί τις ιστορίες του Πολέμου μαθαίνει να διακρίνει τους λόγους και τις κρυφές αιτίες για ένα σωρό πράγματα. Και παρόλο που τον κατηγορούν πως είναι άδικος, σκληρός πολύ, και το χειρότερο ψεύτης, ξέρει να λέει ιστορίες που μερικές φορές είναι καλύτερες κι απ' τα παραμύθια.

Η νέα αυτή σειρά «ιστορικών παραμυθιών» επιχειρεί να καλύψει μια μεγάλη σε σπουδαιότητα και σε διάρκεια περίοδο της ιστορίας μας, την αρχαιότητα, και να πείσει μικρούς και μεγάλους –ιδίως τους μικρούς!– ότι...

Η Ιστορία δεν είναι μόνο μάθημα!

από 8 ετών

ISBN: 978-960-501-697-5

9 789605 016975

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΚ/ΣΗΜΕ 5697